

- засвоєння педагогічних знань про дидактичні функції, принципи використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі;
- ознайомлення студентів з комп'ютерно-освітніми продуктами й технологіями їх використання;
- формування професійних умінь і навичок у процесі продуктивної науково-дослідної роботи;
- взаємодія викладача і студента, надання допомоги студентові в інформаційно-комунікаційній сфері, у виборі адекватних ситуації способів комунікативної діяльності;
- високий рівень мовленнєвої культури;
- здатність ефективно використовувати мовностилістичні засоби для задоволення потреб у комунікації, зокрема в інформаційно-комунікаційному середовищі.

Отже, соціалізація студентів засобами інформаційно-комунікаційних технологій – це складний, систематичний, цілеспрямований процес підготовки майбутніх фахівців до освітньої діяльності в інформаційному суспільстві.

Література

1. Бердер В.І. Педагогічні умови соціалізації студентів засобами інформаційно-комунікаційних технологій / В. І. Бадер // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки. - 2012. - № 5, ч. 1. - С. 69-75.
2. Островська Н. В. Основні аспекти досліджень соціально-комунікаційних технологій / Н.В. Островська // Світ соціальних комунікацій. - 2011. - Т. 2. - С. 112-116.

УДК 371.3:001.895

Галас Іванна Іванівна, Шелемба Г.М.,
бакалаври спеціальності «Практична психологія»,
Мукачівський державний університет
Науковий керівник – канд. психол. наук, доцент Марценюк М. О.

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

В аналітичній доповіді ЮНЕСКО «Сталий розвиток після 2015 року» зазначено, що у нову інформаційну епоху саме вища освіта має стати основоположним елементом у напрямі прогресу, а інновації у різних сферах суспільної діяльності мають містити в собі високий динамізм, швидку зміну знань, інформації, технологій [1]. За таких умов підвищується соціальне значення держави у забезпеченні доступу до якісної освіти, високого рівня знань, можливості набуття відповідних умінь, компетенцій через надання вишам академічної мобільності і свободи. Закон України «Про вищу освіту» серед основних завдань вищих навчальних закладів передбачає «забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності» [2]. Крім того, більшість законодавчих документів, національних програм стосовно вищої освіти наголошують на недопущенні зниження якості освіти, падінні рівня знань, моральному старінні методів і методик навчання. Саме суспільне консенсусне розуміння того, що освіта – це один із головних факторів цивілізаційного, економічного розвитку держави, дає сьогодні поштовх до стратегічного вирішення завдань і забезпечення системного реформування національної вищої школи, адекватної модернізації та інтеграції її до європейського економічного, культурного, інформаційного простору.

Слово «інновація» має латинське походження і в перекладі означає оновлення, зміну, введення нового. У педагогічній інтерпретації *інновація* – це нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу.

Інноваційна діяльність є специфічною і досить складною, потребує особливих знань, навичок, здібностей. Впровадження інновацій неможливе без педагога-дослідника, який володіє системним мисленням, розвиненою здатністю до творчості, сформованою й усвідомленою готовністю до інновацій. Педагогів-новаторів такого типу називають педагогами інноваційного спрямування, їм властиві чітка мотивація інноваційної діяльності

та викристалізувана інноваційна позиція, здатність не лише включатися в інноваційні процеси, але й бути їх ініціатором.[4].

Дослідники проблем педагогічної інноватики (О. Арламов, М. Бургін, В. Журавльов, Н. Юсуфбекова, А. Ніколс та ін.) намагаються співвіднести поняття нового у педагогіці з такими характеристиками, як корисне, прогресивне, позитивне, сучасне, передове. Зокрема, В. Загвязинський вважає, що нове у педагогіці - це не лише ідеї, підходи, методи, технології, які у таких поєднаннях ще не висувались або ще не використовувались [3].

Виділяють такі педагогічні інноваційні технології:

1. Кредитно-модульна і модульно-рейтингова технології. Сутність дидактичного процесу на основі модульної технології полягає в тому, що зміст навчання структурується в автономні організаційно-методичні блоки-модулі. Сутність дидактичного процесу на основі модульної технології полягає в тому, що зміст навчання структурується в автономні організаційно-методичні блоки-модулі. Зміст і об'єм модулів, у свою чергу, змінюється в залежності від профільної і рівневої диференціації студентів і дидактичних цілей. Такий підхід дозволяє створити умови для вибору студентом індивідуальної навчальної траєкторії. Модульне структурування дисципліни надає можливості визначити групи фундаментальних понять, логічно і компактно їх поєднати з метою уникнення дублювання в єдину адаптовану систему знань і вмінь, що утворює основу змістового модуля.

2. Інтерактивні методи навчання. Слово "інтерактив" залучене з англійської мови від слова "interact", де "inter" - взаємний і "act" - діяти. Таким чином, "інтерактивний" - здатний до взаємодії, діалогу. Інтерактивне навчання - це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету - створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність. Особливість інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес здійснюється за умови постійної, активної взаємодії усіх його членів. Аналізуючи свої дії та дії партнерів, учасники навчального процесу змінюють свою модель поведінки, більш усвідомлено засвоюють знання та вміня, тому є сенс говорити про інтерактивні методи не тільки як засіб покращення навчання, але й як засіб посилення виховних впливів.

3. Групова робота студентів. Методично правильно організована робота в групах надає всім учасникам можливості діяти, практикувати навички співробітництва, міжособистісного спілкування (зокрема, володіння прийомами активного слухання, вироблення загального рішення, розв'язання протиріч). Роботу в малих групах варто використовувати, коли потрібно вирішити проблему, з якою важко впоратися індивідуально. При комплектуванні груп необхідно урахувати індивідуально-психологічні особливості студентів.

4. Мозкова атака. Суттєвою перевагою даного методу є те, що він дозволяє виявити й спів ставити індивідуальні судження, розглянути весь спектр ідей по вирішенню проблеми, а потім із багатьох варіантів вибрати виважене та обгрунтоване рішення.

5. Метод синектики. Сутність методу синектики полягає у наступному: на перших етапах його використання йде процес навчання "механізму творчості". Частину цих механізмів автори методики (Дж. Гордон, Г. Буш та ін.) пропонують розвивати навчанням, розвиток інших не гарантується. Перші - називають "операційними механізмами", до яких відносять пряму, особисту та символічну аналогію. Такі явища як інтуїція, абстрагування, вільні роздуми, використання можливостей, які не мають відношення до справи, використання неочікуваних метафор та елементів гри вважаються "неопераційними механізмами", розвиток яких не гарантується навчанням, хоч і може позитивно вплинути на його активізацію.

6. Метод вільних асоціацій. О.В. Морозов та Д.В. Чернилевський зазначають, що результативність творчої діяльності, особливо на етапі генерування нових ідей, суттєво підвищується, якщо використовувати нові асоціації, котрі породжують продуктивні думки щодо вирішення проблеми. Таким чином, у процесі зародження асоціацій встановлюються нові неординарні зв'язки між компонентами проблеми, яку слід вирішити, і елементами

оточуючого середовища, зовнішнього світу, минулим і актуальним досвідом особистості студента тощо [3].

Розглянемо окремі методики викладання з позиції їх новизни, ефективності, дієвості, доцільності використання у сучасних умовах інформатизації вищої школи. На сьогоднішньому ринку освітніх послуг такими є інноваційні активні та інтерактивні методики навчання. Оскільки суттєво зростає творча компонента освіти, активізується роль усіх учасників навчального процесу, зміцнюється творчо-пошукова самостійність студентів, особливої актуальності набули концепції проблемного та інтерактивного навчання, пов'язаного з використанням комп'ютерних систем. Під час такого освітнього процесу студент може комунікувати з викладачем он-лайн, вирішувати творчі, проблемні завдання, моделювати ситуації, включаючи аналітичне і критичне мислення, знання, пошукові здібності. Наприклад, сучасна методика викладання правничих наук має певний арсенал різноманітних способів, прийомів і засобів навчання, як загально-дидактичних (застосовуються у викладанні будь-яких навчальних предметів), так і галузево-дидактичних (віддзеркалюють специфіку конкретної навчальної дисципліни або низки споріднених дисциплін) [1; 2; 4].

Таким чином, структура й сутність інноваційного освітнього процесу відповідає характеру і швидкості соціальних змін у суспільстві, високим європейським стандартам підготовки конкурентоспроможних фахівців інноваційного типу. Отже, сучасний зміст освіти має орієнтуватися на використання інформаційних технологій, поширення інтерактивного, електронного навчання з доступом до цифрових ресурсів та інтелектуального навчання для майбутнього. У зв'язку з цим невідкладного вирішення потребують такі нагальні питання: 1) внесення змін до Положення про організацію освітнього процесу ВНЗ; 2) передбачення механізмів просування навчання в Інтернеті (електронне навчання); 3) нормативне врегулювання використання електронних навчально-методичних ресурсів в освітньому цифровому просторі вузу; 4) розробка нових програм, зокрема з основ інтернет безпеки, соціальних комунікацій у професійній підготовці юристів; 5) впровадження навчальних матеріалів та продуктів нового покоління відповідно до вимог сучасної економіки та соціального запиту ринку праці.

Література

1. Галиця І. Інтелектуально-конкурентні ігри як креативний механізм активізації педагогічного, наукового та інноваційного процесів / І. Галиця, О. Галиця // Вища шк. – 2011. – № 1. – С. 104–107.
2. Сімоненко В. Інноваційні методики у підготовці суддів / Валентина Сімоненко // Слово нац. шк. суддів України. – 2014. – № 1. – С. 108–111.
3. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / Т. І. Туркот// - К.: Кондор, 2011. - 628 с.
4. Фатхутдінова О. В. Впровадження нових технологій в процесі підготовки спеціалістів правознавства / О.В. Фатхутдінова // Гуманіт. вісн. Запоріз. держ. інж. акад. – 2012. – Вип. 48. – С. 35–39.

УДК 373.313.211:316.45.063.3

Деяк Віталіна Василівна, магістр спеціальності «Початкова освіта», Мукачівський державний університет
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Лалак Н.В.

ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Інтеграційні процеси у освіті останніми роками посідають щораз важливіше місце, оскільки вони спрямовані на реалізацію нових освітніх ідеалів – формування цілісної системи знань і вмінь особистості, розвиток її творчих здібностей і потенційних можливостей. Інтеграція вважається необхідним дидактичним способом, за допомогою якого можна створити в учнів цілісну картину світу. Через інтеграцію здійснюється особистісно зорієнтований підхід до навчання, тому що учень сам в змозі вибирати «опорні» знання з різних предметів з максимальною орієнтацією на суб'єктивний досвід, що склався в нього

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>